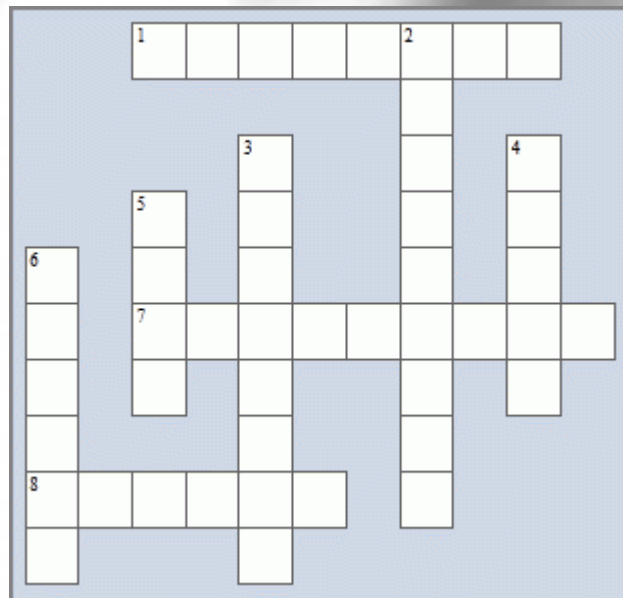

Krzyżówka dla najmłodszych
z okazji Święta Niepodległości

100 Sokoli

Sto lat Polsko!

Poziomo

1. 11-go dnia tego miesiąca obchodzimy Narodowe Święto Niepodległości
7. był nim Józef Piłsudski
8. nad głową orła

Pionowo

2. styczniowe lub warszawskie
3. drugi, obok białego, kolor polskiej flagi
4. w polskim godle
5. Mazurek Dąbrowskiego
6. ... Polskie strzeże naszych granic

W tym numerze:

- NIEPODLEGŁA 1918 – 2018
- Pieśni, które konkurowały z „Mazurem Dąbrowskiego” do miana polskiego hymnu narodowego
- Recenzja filmu „Dywizjon 303. Historia prawdziwa.”
- Nasza sonda: Co wiesz na temat niepodległości?
- Specjalnie dla miłośników poezji wiersz o Niepodległej...

NIEPODLEGŁA 1918 – 2018

Jednym z najważniejszych świąt państwowych dla Polaków jest Narodowe Święto Niepodległości. W tym roku jest ono szczególne, obchodzimy bowiem 100. rocznicę Odzyskania Niepodległości.

„11 listopada 1918r. spełnił się sen pokoleń Polaków – Państwo Polskie narodziło się na nowo. Po rozbiorach i 123. latach niewoli, rusyfikacji i germanizacji, po wielkich powstaniach, wolna Polska powróciła na mapę świata” – czytamy w uchwale Sejmu RP ustanawiającej 2018r. Rokiem Jubileuszowym. Podczas dorocznych obchodów 11. listopada czcimy pamięć tych, którzy walczyli o suwerenność naszego narodu, tych, którym zawdzięczamy nasze państwo – za ich odwagę i chęć do podniesienia Polski z ogromnych zniszczeń po I wojnie światowej. To właśnie im zawdzięczamy naszą Polskę.

Za Ojców Niepodległości uważamy m.in. Józefa Piłsudskiego oraz Ignacego Paderewskiego. Piłsudski to wybitny mąż stanu oraz Marszałek Polski. 10 listopada 1918r. przybył do Warszawy, gdzie na dworcu przywitani go m.in. członek [Rady Regencyjnej](#), [Zdzisław ks. Lubomirski](#) oraz dowódca Komendy Naczelnej POW, [Adam Koc](#). 11 listopada Rada Regencyjna przekazała Piłsudskiemu zwierzchnictwo i naczelne dowództwo nad podległym jej Wojskiem Polskim, a 12. listopada powierzyła misję utworzenia rządu narodowego. 16 stycznia 1919r. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski powołał Ignacego Jana Paderewskiego na stanowisko prezesa Rady Ministrów i ministra spraw zagranicznych oraz delegata polskiego na konferencję pokojową w Paryżu. W przekonaniu Piłsudskiego osoba Paderewskiego gwarantowała zasypanie podziałów między prawicą i lewicą w tak ważnym dla Polski momencie. Stał się on symbolem niepodległości. Ignacy Paderewski, poza działalnością polityczną i społeczną, zajmował w naszej kulturze ważne miejsce jako znakomity pianista i kompozytor. Po wybuchu I wojny światowej wraz z Henrykiem Sienkiewiczem założył komitet Pomocy Polakom Ofiarom Wojny z siedzibą w Szwajcarii. To on osobiście uczestniczył w podpisaniu traktatu wersalskiego w 1919 r., na mocy którego zakończono I wojnę światową. Dzięki takim mężom stanu jak Józef Piłsudski i Ignacy Jan Paderewski Polska po 123. latach niewoli odzyskała niepodległość.

Magdalena Kosińska

Podaj dokładną datę odzyskania przez Polskę niepodległości (dzień- miesiąc- rok)

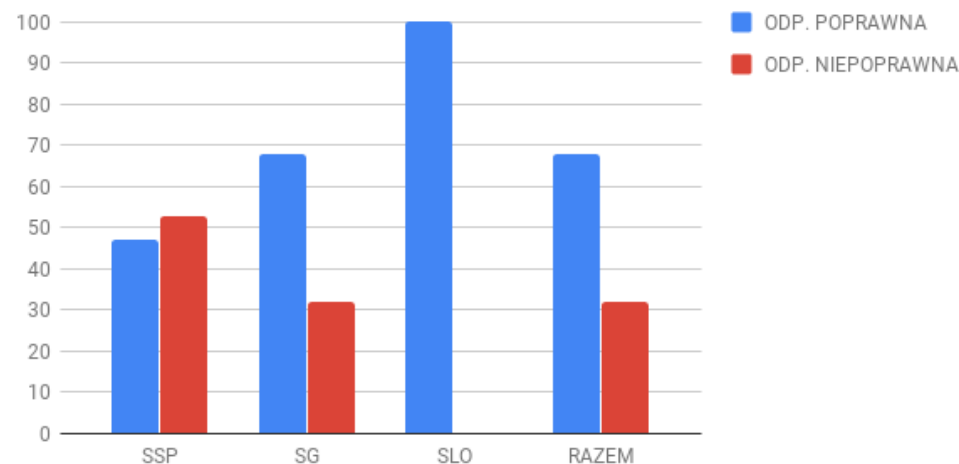
Ostatnie pytanie sprawiło naszym ankietowanym trochę trudności.

Najgorzej odpowiedzieli na nie uczniowie szkoły podstawowej. Poprawnie odpowiedzi udzieliło 47% osób, a błędnie – 53%.

Najlepiej poradzi sobie licealiści, którzy w 100% odpowiedzieli poprawnie.

W gimnazjum daty odzyskanie niepodległości nie znało 32% ankietowanych, 68% odpowiedziało poprawnie.

PODAJ DOKŁADNĄ DATĘ ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI PRZEZ POLSKĘ (dzień- miesiąc- rok)

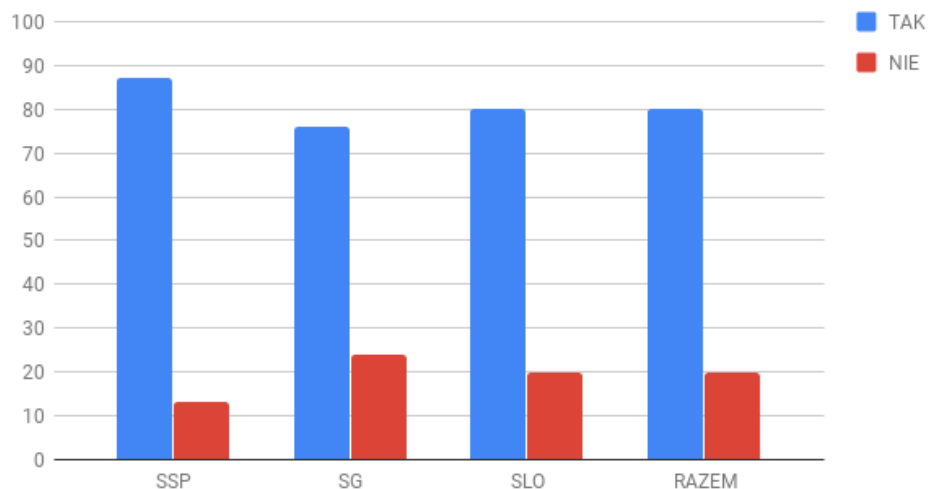
Uważamy, że sonda pokazała, iż uczniowie naszej szkoły potrzebują małej powtórki z wydarzeń związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości.

Marta Materska
Karolina Ślusarczyk

Czy jesteś patriotą?

Było to kolejne pytanie do uczestników naszej sondy. Ku naszemu zadowoleniu, większość osób naszej szkoły uważa się za patriotów – 80%, a zaledwie 20% odpowiedziało przecząco na to pytanie.

CZY JESTEŚ PATRIOTĄ?

Specjalnie dla miłośników poezji - wiersz o niepodległej...

„Wspaniała”

To Ojczyzna ma wspaniała,

Dla Niej cześć i dla Niej chwała!

Tyś mi Matką, Tyś mi domem,

Tyś ostoją przed złą gromem;

Tyś chusteczka co ociera:

Żal – gdy ten mną poniewiera,

Smutek – gdy coś me serce ściśnie,

Strach – że przestać mogę o Cię myśleć,

Że Cię mogę przestać kochać,

Łzy – gdy pozostanie szlochać,

Pot – co szpetnie skroń okala,

Gdy wróg znowu nas powala,

Krew – co burą strugą spłynie,

Gdy za Ciebie – Polsko, zginę.

Recenzja filmu „Dywizjon 303. Historia prawdziwa.”

31 sierpnia tego roku do kin weszła ekranizacja książki Arkadego Fiedlera „Dywizjon 303”. Film opowiada o losach polskich lotników walczących w bitwie o Anglię podczas II wojny światowej. Początkowo niedoceniani i wyśmiewani przez Anglików, po czasie okazują się niezastąpieni w walce. Dywizjonowi bowiem zaliczono 126 pewnych zestrzeleń przy minimalnych stratach własnych (następny najskuteczniejszy był brytyjski 41 Dywizjon z 57 zestrzeleniami). W filmie jednak nie ukazano tylko spektakularnych akcji Polaków, ale również ich życie prywatne. Szczególną uwagę zwrócono na jednego z lepszych lotników dywizjonu Jana Zumbacha. Znaczna część filmu skupia się na rozwijającym się romansie Zumbacha z brytyjską aktorką Victorią Brown. Naszym zdaniem ten wątek zajął zbyt dużo czasu ekranowego, który można było poświęcić na bardziej szczegółowe przedstawienie życia innych, równie ważnych bohaterów, przykładowo Witolda Urbanowicza. Jednak nie jest to jedyny film poświęcony bitwie o Anglię i Dywizjonowi 303. Dwa tygodnie wcześniej w kinach pojawiła się angielska wersja tej samej historii „303. Bitwa o Anglię”. Tym, co różni ten film od polskiej ekranizacji, są bardzo słabe efekty specjalne, ale za to wątków jest więcej i są bardziej rozbudowane. W obsadzie znajduje się Iwan Rheon (aktor „Gry o tron”), który wciela się w postać Jana Zumbacha. Naszym zdaniem lepiej odzwierciedlił charakter tego lotnika, niż jego polski odpowiednik – Maciej Zakościelny. Oba te filmy godne są polecenia, jednak jeśli mamy wybrać, która wersja bardziej przypadła nam do gustu, szczerze powiemy, że polska. Mimo wszystko warto jest zapoznać się z tą emocjonującą historią naszych rodaków, którzy znacznie przyczynili się do wygranej Anglii. Gwarantujemy, iż po obejrzeniu tej ekranizacji dzieła A. Fiedlera poczujesz się dumny z tego, że jesteś Polakiem.

Klaudia Marciniak, Karolina Wojewódzka

Nasza sonda: Co wiesz na temat niepodległości?

W związku ze 100-leciem odzyskania przez Polskę niepodległości postanowiliśmy sprawdzić wiedzę uczniów naszej szkoły na ten temat. Specjalnie przygotowane pytania zadałyśmy osobom z podstawówki, gimnazjum oraz liceum. Oto wyniki naszej sondy.

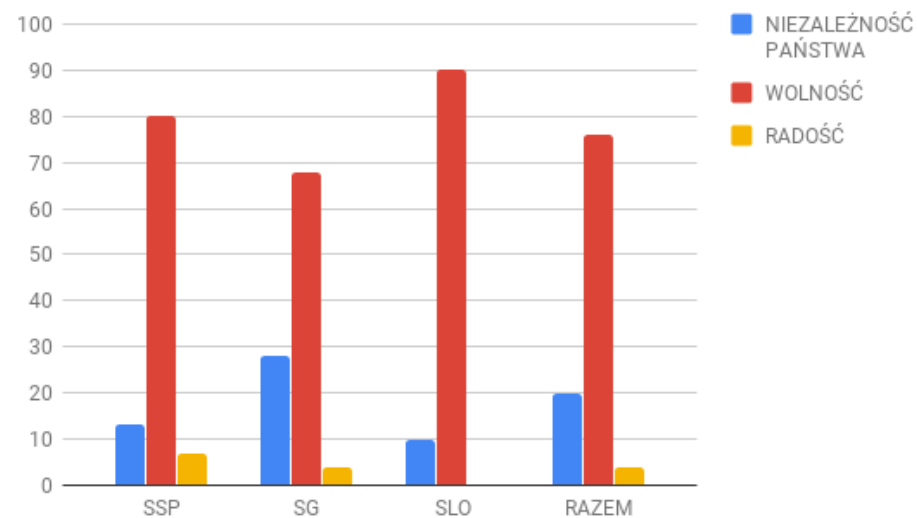
Co oznacza, według Ciebie, niepodległość Polski?

Tak brzmiało pierwsze zadawane przez nas pytanie. Uczniowie mieli do wyboru 3. odpowiedzi:

- a) niezależność państwa
- b) wolność
- c) równość.

Najwięcej osób wskazało odpowiedź „b”- 76%, a najmniej „c”- 4%

CO OZNACZA, WEDŁUG CIEBIE, NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI?

„Boże, coś Polskę”

Największą konkurencją dla obecnego Hymnu stanowiła pieśń *Boże, coś Polskę*, zaintonowana przez marszałka Wojciecha Trąpczyńskiego podczas otwarcia Sejmu Ustawodawczego w 1919 r. Pierwotnie napisana przez Alojzego Felińskiego na cześć cara Aleksandra I, po zmianie w tekście z *Naszego króla zachowaj nam Panie na Ojczyznę wolną pobłogosław Panie* utrwaliła się w XIX wieku jako jedna z najważniejszych pieśni o charakterze religijno-patriotycznym i tak też zostało do dziś.

Boże, coś Polskę przez tak liczne wieki
Otaczał blaskiem potęgi i chwały,
Coś ją osłaniał tarczą swej opieki
Od nieszczęść, które przygnębić ją miały!

Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
Ojczyznę wolną pobłogosław Panie! x2

Ty, któryś potem tknięty jej upadkiem
Wspierał walczących za najświętszą sprawę,
I chcąc świat cały mieć jej męstwa świadkiem
W nieszczęściach samych pomnażał jej sławę.

Ref.: Przed Twe ołtarze...

Ostatecznie na hymn obrany został *Mazurek* – jak można przypuszczać, wybrano go jako pieśń najszerzej akceptowaną, nieformalnie wykorzystywaną jako hymn od 1918 r. oraz podtrzymującą etos legionowy. Warto zaznaczyć, że już w październiku 1926 r. pieśń ta weszła oficjalnie do szkół, a od grudnia 1926 r. o północy nadawało ją Polskie Radio.

Pieśni, które konkurowały z

„Mazurem Dąbrowskiego”

do miana polskiego hymnu narodowego

Konstytucja marcowa z 1921 r. określiła godło i barwy Rzeczypospolitej Polskiej, lecz na wyjaśnienie kwestii hymnu trzeba było poczekać aż do 26 lutego 1927 r., kiedy to zgodnie z rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych Felicjana Sławoja-Składkowskiego hymnem został oficjalnie ogłoszony *Mazurek Dąbrowskiego*. Tak długa zwłoka wynikała z faktu, że była to jedna z sześciu pieśni patriotycznych traktowanych niemalże równorzędnie. Konkurencję stanowiły: *Rota*, *Boże, coś Polskę*, *Warszawianka*, *Chorał i My*, *pierwsza Brygada*. Każda z tych pieśni niosła ze sobą konkretny bagaż polityczny i ideowy. Poniżej przedstawiamy historię kilku z nich.

„ Rota”

Słowa napisała poetka Maria Konopnicka, a muzykę ułożył Feliks Nowowiejski. Rota nie została hymnem, ponieważ przez większość ówczesnych Polaków była kojarzona z walką przeciwko zaborej pruskiemu. Poza tym stwierdzono, że tekst: "Nie będzie Niemiec pluł nam w twarz" mógłby wywołać niejeden skandal dyplomatyczny. Choć dzisiaj można sobie wyobrazić, jak tysiące gardeł na stadionie narodowym śpiewa ją przed meczem z Niemcami, to jednak wybór przepadł.

Nie rzucim ziemi skąd nasz ród,
Nie damy pogrześć mowy,
Polski my naród, polski lud,
Królewski szczep piastowy.
Nie damy by nas zgnębił wróg!
Tak nam dopomóż Bóg!
Tak nam dopomóż Bóg!

„Warszawianka”

Została napisana przez francuskiego narodowego poetę Casimira François Delavigne'a pod wpływem powstania listopadowego. Pieśń tę przetłumaczył na język polski brat Henryka Sienkiewicza – Karol, ale mimo jej początkowej popularności, po odzyskaniu niepodległości Polacy o niej zapomnieli – tak jak o "Chorale".

Oto dziś dzień krwi i chwały
Oby dniem wskrzeszenia był
W tęczę Franków Orzeł Biały
Patrząc lot swój w niebo wzbił
A nadzieją podniecany
Woła na nas z górnych stron:
Powstań Polsko, skrusz kajdany

Dziś Twój tryumf albo zgon!
Hej, kto Polak na bagnety!
Żyj swobodo, Polsko Żyj!
Takim hasłem cnej podniety
Trąbo nasza wrogom grzmij
Trąbo nasza wrogom grzmij.

„My, pierwsza Brygada”

Charakter tej pieśni jest nieco zbliżony do "Roty", której korzeni należy również szukać w obozie Piłsudczyków. Z tego właśnie powodu "Pierwsza Brygada" nie mogła stać się, według ówczesnych polskich władz, naszym hymnem. Jednak po latach nadal jest grana na uroczystościach wojskowych, ponieważ jest oficjalną Pieśnią Reprezentacyjną Wojska Polskiego.

Legiony to żołnierska nuta,
Legiony to ofiarny stos.
Legiony to żołnierska buta,
Legiony to straceńców los
Ref. : My, Pierwsza Brygada,
Strzelecka gromada,
Na stos rzuciliśmy swój życia los,
Na stos, na stos.

